

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:
№ BD-5111800
" " 2019 yil

Samarqand davlat universiteti
rektori:
R. F. Xalmuradov

MAKTABGACHA PEDAGOGIKA FANINING
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100000	– Gumanitar soha
Ta'lim sohasi:	110000	– Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi:	5111800	– Maktabgacha ta'lim

Fan dasturi Samarqand davlat universiteti "Maktabgacha ta'lim" fakulteti kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2019 yil "___" _____dagi "___"-sonli bayonnoma).

Fakultet dekani: prof. B.T. Xaydarov

Fan dasturi Samarqand davlat universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

Doniyorova Sh. - Maktabgacha ta'lim fakulteti. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi va psixologiyasi kafedrasida o'qituvchisi.

Taqrizchilar:

Maxmudova M. - Samarqand chet tillar instituti, Pedagogika psixologiya kafedrasida professori.

Fanning dasturi Samarqand davlat universiteti o'quv-uslubiy kengashining 2019 yil "___" _____dagi "___"-son majlis bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv uslubiy Kengash raisi: prof. A.S. Soleev

1.Kirish.

Maktabgacha pedagogik fani bo'lajak tarbiyachilarni ta'lim-tarbiya qonuniyatlari bilan yaqindan tanishtiradi. Shuningdek, u maktabgacha ta'limga qo'yilgan talablari, tamoyillari, mazmuni va tarbiyachining shakllantirishni pedagogik asoslari yoritiladi.

Maktabgacha pedagogika kursini o'qitish bo'lajak tarbiyachi oldiga qo'yiladigan maqsad va vazifasi O'zbekiston istiqboli uchun barkamol avlodni tarbiyalashning dastlabki bosqichida: Maktabgacha pedagogikaning mazmuni, o'ziga hos xususiyatlari, ta'limiy-tarbiyaviy jihatlari topishi hamda kasbiga bo'lgan munosabatni tarbiyalash.

1.1. Fanni o'qitishdan maqsad va vazifalar.

Maktabgacha pedagogika tadqiqot metodlari, fanlar bilan bogliqligi, asosiy pedagogik tushunchalar.

O'rtasi mutafakkirlari Al Farobiy, Ibn Sino, Alisher Navoiy, Abdulla Avloniyning asarlarida bola shaxsini shakllantirishga oid goyalar.

1.2. Talabalar bilimiga qo'yiladigan talablar.

Maktabgacha tarbiya pedagogikasining premet vazifalari. Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning tarbiyasi va rivojlanishi.

Maktabgacha pedagogikada ilmiy tadqiqot metodlari. Ilk yoshdagilar kichik, o'rtasi va katta maktabgacha yoshdagi bolalarni aqliy ahloqiy jismoniy va estetik tarbiyalashda yangi o'quv faoliyatlarini tashkil etish va boshqarish. Tarbiya jarayonining uzluksizligi va uni bosqichma bosqich rivojlanishi.

1.3. Fanning boshqa fanlar bilan aloqasi

Bu fan psixologiya fanlari, pedagogika fanlari, falsafa, anatomiya -- fiziologiya va boshqa fanlarining nazariy va amaliy xulosalariga tayanadi.

1.4. Fanni o'qitishda qo'llanadigan metod va texnologiyalar, qurollar, uskunalar va tavsiflar.

Ushbu fanda o'qitish metodlari sifatida aqliy xujum, baxs munozara, tarqatma materiallar bilan ishlash, test materiallari bilan ishlashdan foydalaniladi.

2.Ma'ruza mashg'ulotlari mavzulari.

O'zbekistonda maktabgacha ta'limni vujudga kelishi

Ta'lim to'g'risidagi Qonuni

Ta'lim to'g'risidagi Qonuni

Kadrlar tayyorlash milliy dasturi

O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimi va uning turlari
Maktabgacha ta'lim muassasasida davlat talablari
Maktabgacha ta'lim muassasasida davlat talablari
Maktabgacha ta'lim konsepsiyasi
Maktabgacha ta'lim konsepsiyasi
Hozirgi jamiyatning murabbiyga va tarbiyachilarga qo'yiladigan talablar
Maktabgacha ta'lim muassasasi Nizomi
Maktabgacha ta'lim muassasasi Nizomi
Davlatimiz tomonidan yosh avlod tarbiyachisiga qo'yiladigan talablari,
vazifalari

Ijtimoiy tarbiya jarayonining mazmuni –mohiyati. Tarbiya qonuniyatlari
Tarbiya turlari umumiy tasnifi
Maktabgacha ta'lim yo'nalishini ijodiy tashkil qilish va uni boshqarish
Maktabgacha ta'lim muassasasi ish hujjatlari
Maktabgacha pedagogika predmeti va vazifalari
Maktabgacha pedagogika fanining ilmiy tadqiqot metodlari
O'rta Osiyo mutafakkir asarlarida bola shaxsini shakllantirishga oid

g'oyalari

Zamonaviy pedagogikada shaxs shakllanishiga doir yondoshuvi
Rivojlanishining yosh va o'ziga xos xususiyatlari. Bir yoshli bolalarning
rivojlanish xususiyati

Ikki yoshli bolalar hayotini rivojlantirish va tarbiyalash vazifalari
Ikkinchi kichik yosh va o'rta guruhlardagi bola hayotini tashkil etish
xususiyatlari

Jismoniy tarbiyaning mohiyat, funksiyalari va asosiy vositalari
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni jismoniy rivojlantirishning o'ziga
xosliklari

“Aqliy rivojlanish” va “Aqliy tarbiya” tushunchasi va vazifalari.

Aqliy tarbiya vositalari

Maktabgacha yoshdagi bolalarning fa

Ekskursiya ta'limni tashkil etish shakli va ta'lim metodlari

Bolalar bog'chasida, oilada olib boriladigan ta'lim ishining metod va
shakllari

Bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash.

Axloq jismoniy ong, ta'sir etish va tarbiya shakli sifatida. Axloqiy
tarbiyaning mohiyati va mazmuni

Axloqiy fazilatlarini shakllantirish. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni
axloqiy tarbiyalash metodlari

Bolalar jamoasini shakllantirish. Jamoada tarbiyalash jarayonida
maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda axloqiy sifatlarni tarkib toptirish

Mehnat tarbiyasining maqsad va vazifalari. Maktabgacha ta'lim
muassasasidagi mehnat tarbiyasining mazmuni

Maktabgacha ta'lim muassasalarida mehnatni tashkil etish shakllari.
Maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalar mehnatini rejalashtirish

Estetik tarbiyaning mazmuni, mohiyati. Tarbiyalanuvchilarning estetik madaniyatini shakllantirishning tarkibiy qismlari

Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarning estetik rivojlanishidagi o'ziga xos xususiyatlar.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida iqtisodiy tarbiya berishda sharh mutafakkirlarining fikrlaridan foydalanish.

Maktabgacha yoshdagi bolalarga iqtisodiy tarbiya berishining mazmuni.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida huquqiy tarbiyaning maqsad va vazifalari

Maktabgacha ta'lim muassasalarida huquqiy tarbiyaning shakl va yo'llari

Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik tarbiya berishining mazmuni

Tayyorlov guruhida ekologik tarbiya berishning shakl va vositalari

Bolalar bog'chasida, oilada olib boriladigan ta'lim ishining metod va

shakllari

Bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash.

2.1. Amaliy mashg'ulotlari mavzulari

O'zbekistonda maktabgacha ta'limning vujudga kelishi va taraqqiyot bosqichlari

Ta'lim to'g'risidagi Qonuni

Ta'lim to'g'risidagi Qonuni

O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimi va uning turlari

Maktabgacha ta'lim muassasasida davlat talablari

Maktabgacha ta'lim konsepsiyasi

Maktabgacha ta'lim konsepsiyasi

Hozirgi jamiyatning murabbiy va tarbiyachilarga qo'yiladigan talab va vazifalari.

Maktabgacha ta'lim muassasasi Nizomi

Maktabgacha ta'lim muassasasi tarbiyachisining asosiy vazifalari

Zamonaviy tarbiyachilar kasbiy kompetentligining uch aspekti

Ijtimoiy tarbiya jarayonining mazmuni –mohiyati. Tarbiya qonuniyatlari

Tarbiya turlari umumiy tasnifi

Maktabgacha ta'lim yo'nalishini ijodiy tashkil qilish va uni boshqarish

Maktabgacha ta'lim muassasasi hujjatlari

Maktabgacha pedagogikaning predmeti va vazifalari

Maktabgacha pedagogikaning asosiy kategoriyalari.

Maktabgacha pedagogika fanining ilmiy tadqiqot metodlari

Maktabgacha pedagogika fanining ilmiy tadqiqot metodlari

O'rta guruhlarning "Bolajon" tayanch dasturida yoritilishi

O'rta guruhlarning "Bolajon" tayanch dasturida yoritilishi

Katta guruhlarning "Bolajon" tayanch dasturida yoritilishi

Katta guruhlarning "Bolajon" tayanch dasturida yoritilishi

Tayyorlov guruhlarining “Bolajon” tayanch dasturida yoritilishi
Tayyorlov guruhlarining “Bolajon” tayanch dasturida yoritilishi
O’rta Osiyo mutafakkir asarlarida bola shaxsini shakllantirishga oid
g’oyalari
Zamonaviy pedagogikada shaxs shakllanishiga doir yondoshuvi
Rivojlanishining yosh va o’ziga xos xususiyatlari.
Ilk yoshli bolalar hayotini rivojlantirish va tarbiyalash vazifalari
O’rta guruhlardagi bola hayotini tashkil etish xususiyatlari
Katta guruhlardagi bola hayotini tashkil etish xususiyatlari
Tayyorlov guruhlardagi bola hayotini tashkil etish xususiyatlari
Maktabgacha ta’lim yoshidagi bolalarni jismoniy rivojlantirishning o’ziga
xosliklari
Maktabgacha yoshdagi bolalar jismoniy tarbiyasining mazmun va mohiyati,
vazifalari
Madaniy- gigenik ko’nikmalarni bolalarda tarbiyalash
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kun tartibi va uning pedagogic
jarayondagi ahamiyati
“Bolajon” dasturida bolalarning jismoniy rivojlanishiga qo’yiladigan
talablarni o’rta guruh bo’yicha o’rganish.
“Bolajon” dasturida bolalarning jismoniy rivojlanishiga qo’yiladigan
talablarni katta guruh bo’yicha o’rganish
“Bolajon” dasturida bolalarning jismoniy rivojlanishiga qo’yiladigan
talablarni tayyorlov guruh bo’yicha o’rganish
Aqliy tarbiyaning vazifalari va vositalari
Mashg’ulotlarning turlari va tuzilishi
Ekskursiya ta’limni tashkil etish shakli sifatida
Bolalarni tarbiyalashda oilaning o’rni
Maktabga tayyor bolalarga qo’yiladigan davlat talablari.
Maktabga tayyor bolalarga qo’yiladigan davlat talablari.
Bolalarni maktab ta’limiga tayyorgarligi
Maktabgacha yoshdagi bolalarni aqliy tarbiyalashning asosiy vositalari
(o’yinda, tasvirlash faoliyatida, mehnatda, ta’limda)
Oilada va maktabgacha ta’lim muassasalarida bolalarni maktab ta’limiga
tayyorlash
Aqliy tarbiya to’g’risida sharq va g’arb mutafakkirlarining fikrlarining tahlili
Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarni ahloqiy tarbiyalash
Maktabgacha tarbiya yoshdagi bolalarni ahloqiy tarbiyalash
Ilk yoshdagi bolalarning ahloqiy tarbiyasi
Bolalar mehnatining o’ziga hos tomonlari va vazifalari
Xalq og’izaki ijodi orqali bolalarda mehnatsevarlik hislarini tarbiyalash
Bolalarni kattalar mehnati bilan tanishtirish
Mehnat faoliyati jarayonida bolalarni aqliy tarbiyalash
Bolalarni mehnatga muhabbat ruhida tarbiyalashning samarali shakl va
usullari
Bolalar jamoasini shakllantirish

Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarning estetik tarbiyasi.
Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berishning metodlari va vositalari

Maktabgacha ta'lim muassasasida iqtisodiy tushunchalarni shakllantirish mazmuni

Maktabgacha ta'lim muassasalarida huquqiy tarbiyani tashkil etish
Maktabgacha ta'lim muassasasi tarbiyalanuvchilarining ekologik tarbiyalashning o'ziga xosligi

Dasturning informatsion-uslubiy ta'minoti

Mazkur fanni o'qitish jarayonida ta'limning zamonaviy metodlari, pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari qo'llanilishi nazarda tutilgan:

- fan bo'yicha ma'ruza darslari zamonaviy pedagogik texnologiyaning "Muammoli ma'ruza", "Klaster", "Aqliy hujum" singari metodlari, multimediyali elektron darslik namoyishlarini;

- psixologiya metodlari, psixik jarayonlar, shaxsning individual xususiyatlari, shaxs taraqqiyoti, ta'lim-tarbiya mavzularida o'tkaziladigan seminar mashg'ulotlarida guruhli fikrlash, kichik guruhlar musobaqalari pedagogik texnologiyalarini;

- shaxs, faoliyat, muloqot, yosh va pedagogik psixologiya metodlari, mavzularida o'tkaziladigan seminar mashg'ulotlarida "Charxpalak", "Bumerang", "Sinkveyn", "T-sxema" kabi pedagogik texnologiyalarni qo'llash nazarda tutiladi.

Dasturning axboriy-uslubiy ta'minoti

"Maktabgacha ta'limda ekologik tarbiya" fani bo'yicha ta'lim berish jarayonida o'qitishning zamonaviy texnologiyalaridan, shu payigacha lajribali pedagoglar tomonidan to'plangan ilg'or metod va usullardan, shuningdek, texnika taraqqiyotining imkoniyatlaridan unumli va o'rindi foydalanish tavsiya etiladi.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar ro'yxati

Asosiy adabiyotlar

1. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947 sonli Farmoni.

18. Sultonov R.S. Ekologiya va atrof muhitni muhofaza qilish asoslari.- T . "Musiq", 2007.
19. Tursunov X.T. Ekologiya va tabiatni muhofaza qilish.-T.: «O'zbekiston», 1997.
20. Ergashev A. Umumiy ekologiya.- T.: "O'zbekiston", 2003.
21. Ergashev A.E., Sheraliev A.Sh., Suvonov X.A., Ergashev T.A. Maktabgacha ta'limda ekologik tarbiya. Toshkent "Fan". 2009.
22. Ekologik ta'limdan barqaror rivojlanish ta'limi sari /A.Nigmatovning umumiy tahriri ostida // Mustaqil ta'lim uchun qo'llanma. - T.: "Talqin", 2007.
23. O'zbekcha-ruscha-inglizcha ekologik izohli lug'at.-T.: "Chinor ENK", 2005.
24. O'zbekiston Respublikasi Qizil kitobi / Krasnaya kniga Respubliki Uzbekistan, v 2-x tomax.-T.: "Chinor ENK", 2009.

Internet saytlari

www.ziyonet.uz

www.uznature.uz

www.eso.uz

www.un.org/esa/sustdev/

www.unesco.org

www.unep.org

www.undp.org